

Sygn. akt IV KZ 40/14

## POSTANOWIENIE

Dnia 30 lipca 2014 r.

Sąd Najwyższy w składzie:

SSN Wiesław Koziielewicz

w sprawie E. L., J. L. i J. L.

po rozpoznaniu zażalenia E. L., J. i J. L.

na zarządzenie Przewodniczącego VII Wydziału Karnego Odwoławczego Sądu Okręgowego w C.

z dnia 16 maja 2014 r.,

w przedmiocie odmowy przyjęcia zażalenia

**postanowił:**

**stwierdzić niewłaściwość Sądu Najwyższego do podjęcia decyzji w przedmiocie wniesionego zażalenia i akta sprawy zwrócić Sądowi Okręgowemu w C.**

### UZASADNIENIE

Postanowieniem z dnia 9 sierpnia 2013 r. odmówiono wszczęcia śledztwa w sprawie niedopełnienia obowiązku lub przekroczenia uprawnień przez Prokuratora Prokuratury Rejonowej w C. w związku z czynnościami podejmowanymi w sprawie 3 Ds .../12, a polegającymi na przesłuchaniu świadka J. L., czym działano na szkodę interesu prywatnego J. L., tj. o czyn z art. 231 §1 k.k. - wobec stwierdzenia, że czyn nie zawiera znamion czynu zabronionego.

Na powyższe postanowienie zażalenie złożyli E. L., J. L. i J. L.

Sąd Rejonowy, postanowieniem z dnia 25 września 2013 r., sygn. akt IV Kp .../13, zażalenia J. L. nie uwzględnił, uznając je za niezasadne i zaskarżone postanowienie utrzymał w mocy. Jednocześnie tenże Sąd Rejonowy pozostawił bez rozpoznania zażalenia złożone przez E. L. i J. L., wskazując, że są osobami

nieuprawnionymi do złożenia zażalenia na postanowienie o odmowie wszczęcia śledztwa dotyczącego pokrzywdzenia innej osoby.

Powyższe postanowienie zostało zaskarżone przez J. L., E. L. i J. L.

Postanowieniem z dnia 4 grudnia 2013 r. Sąd Rejonowy w C. zażalenia nie uwzględnił i zaskarżone postanowienie utrzymał w mocy.

Na powyższe postanowienie zażalenie złożyli E. L., J. L. i J. L.

Zarządzeniem z dnia 3 stycznia 2014 r. Przewodniczący IV Wydziału Karnego Sądu Rejonowego w C., odmówił przyjęcia tego zażalenia z uwagi na jego niedopuszczalność z mocy ustawy (art. 426 § 1 k.p.k.).

Powyższe zarządzenie zostało zaskarżone przez J. L., E. L. i J. L.

Sąd Okręgowy w C. postanowieniem z dnia 13 marca 2014 r., sygn. akt VII Kz .../14, zażalenie pozostawił bez rozpoznania uznając wydanie zaskarżonego zarządzenia, jak i przeprowadzenie jego kontroli instancyjnej, za zbędne w świetle orzecznictwa Sądu Najwyższego w tym m.in. postanowienia Sądu Najwyższego z dnia 9 sierpnia 2007 r., WZ 27/07, R-OSNKW 2007, poz. 1808.

Na powyższe postanowienie zażalenie złożyli E. L., J. L. i J. L.

Postanowieniem z dnia 10 kwietnia 2014 r. Sąd Okręgowy utrzymał w mocy zaskarżone postanowienie Sądu Okręgowego z dnia 13 marca 2014 r.

To postanowienie zostało zaskarżone przez J. L., E. L. i J. L.

Zarządzeniem z dnia 16 maja 2014 r. Przewodniczący VII Wydziału Karnego Odwoławczego Sądu Okręgowego w C., odmówił przyjęcia zażalenia [...] wobec stwierdzenia, iż jest ono niedopuszczalne z mocy ustawy (z uwagi na treść art. 426 § 1 k.p.k.).

Na zarządzenie o odmowie przyjęcia zażalenia, zażalenie złożyli [...].

Zarządzeniem z dnia 9 czerwca 2014 r. Przewodniczący VII Wydziału Karnego Odwoławczego Sądu Okręgowego w C., na podstawie art. 463 § 1 .k.p.k., akta sprawy przesłał Sądowi Najwyższemu – Izba Karna w Warszawie.

### **Sąd Najwyższy zważył, co następuje.**

W sprawie brak podstaw do rozpoznania przedmiotowego zażalenia przez Sąd Najwyższy.

Zgodnie z art. 27 k.p.k. Sąd Najwyższy rozpoznaje kasacje oraz środki odwoławcze i inne sprawy w wypadkach określonych w ustawie. Tym samym

rozpoznawanie przez Sąd Najwyższy środków zaskarżenia, innych niż kasacja, ma charakter wyjątkowy i wymaga wyraźnego przepisu kompetencyjnego. Brak jest wszakże regulacji szczególnej, która ustanawiałaby właściwość rzeczową Sądu Najwyższego w zakresie rozpoznawania zażalenia na odmowę przyjęcia zażalenia wobec stwierdzenia, iż jest ono niedopuszczalne z mocy ustawy. Podstawy takiej nie stanowi w szczególności przepis art. 463 § 1 k.p.k. przytoczony w zarządzeniu o przekazaniu zażalenia do rozpoznania Sądowi Najwyższemu, bowiem przepis ten nie wskazuje wprost na kognicję Sądu Najwyższego do rozpoznawania zażalenia na zarządzenie sądu odwoławczego odmawiające przyjęcia zażalenia, co stanowi wymóg wynikający z treści art. 27 k.p.k.

Sam fakt, że na zarządzenie wydane w sądzie powszechnym, odmawiające przyjęcia środka odwoławczego przysługuje zażalenie (art. 429 § 2 k.p.k.), nie oznacza jeszcze, że do rozpoznania tego zażalenia właściwy jest Sąd Najwyższy. Przepisy Kodeksu postępowania karnego nie przewidują bowiem domniemania właściwości Sądu Najwyższego do rozpoznawania wszelkich środków odwoławczych od decyzji podejmowanych przez sądy powszechne czy to w pierwszej instancji, czy w postępowaniu odwoławczym, lecz wręcz przeciwnie, do rozpoznania wspomnianych środków odwoławczych wymagają wyraźnej podstawy prawnej (por. postanowienia Sądu Najwyższego: z dnia 26 października 2007 r., V KZ 66/07, R-OSNKW 2007, poz. 2404; z dnia 26 września 2011 r., II KZ 41/11, LEX nr 960539). Przesądza o tym wspomniana pozycja ustrojowa oraz konstytucyjne i funkcjonalne wydzielenie Sądu Najwyższego ze struktury sądownictwa powszechnego.

Podstawowym zadaniem Sądu Najwyższego w postępowaniu karnym jest rozpoznawanie kasacji jako nadzwyczajnego środka zaskarżenia, a rozpoznawanie środków odwoławczych tylko w wypadkach, gdy według ustawy Sąd Najwyższy staje się sądem odwoławczym tj. w postępowaniu „okołokasacyjnym” (art. 530 § 3 kpk.) oraz „wznowieniowym” (art. 544 § 2 kpk., art. 547 § 3 kpk.). Ponadto do Sądu Najwyższego należy przekazywanie sprawy do rozpoznania innemu niż właściwy sądowi równorzędnemu ze względu na dobro wymiaru sprawiedliwości (art. 37 kpk.), odtwarzanie zniszczonych lub zagubionych akt postępowania przed Sądem Najwyższym (art. 160 § 2 kpk.), orzekanie w przedmiocie pytań prawnych (art. 441

§ 1 kpk.) z możliwością przekazania rozstrzygnięcia zagadnienia powiększonemu składowi Sądu Najwyższego (art. 441 § 2 kpk.), opiniowanie wniosków o ułaskawienie w sprawach, w których Sąd Najwyższy orzekał jako sąd odwoławczy (art. 564 § 2 i 3 kpk.). Jedynie w sprawach karnych wojskowych Sąd Najwyższy - Izba Wojskowa rozpoznaje sprawy przewidziane w Kodeksie Postępowania Karnego dla sądu wyższego rzędu nad wojskowym sądem okręgowym (art. 655 kpk.).

Mając na uwadze powyższe okoliczności należało na podstawie art. 27 kpk w zw. z art. 35 § 1 kpk stwierdzić niewłaściwość Sądu Najwyższego do rozpoznania zażalenia E., J. i J. L., a tym samym do oceny treści zaskarżonej decyzji procesowej, i akta sprawy zwrócić Sądowi Okręgowemu w C.